

Političen shod v Ljutomeru.

(Dopis iz Ljutomera.)

Osmi občni zbor našega vrliga političnega društva se je sijajno izvršil. Lepo število raznih mož se je zbralo v prostorih Vaupotičeve gostilne, ter so z velikim zanimanjem poslušali poročilo svojih zastopnikov v državnem in deželnem zboru.

Državni poslanec, veleč. g. dr. Gregorec je poldrugo uro razlagal, kaj so delali v preteklih šestih letih v državnem zboru zlasti za kmečki stan ter na kratko razložil vse važnije nove postave, posebno davčno in domovinsko postavo. Razpuščen državni zbor je uredil veliko tudi prav koristnih postav, a v narodnem oziru ni bil pravičen, zato ni škoda zanj. Slovenski poslanci upajo, da bodo v narodnem oziru več dosegli, posebno če se vsi jugoslovanski poslanci v jeden klub združijo. Gosp. dr. Gregorec je volja še za eno dobo poslanstvo prevzeti.

Z ozirom na ta govor, ki je bil z občno pohvalo sprejet, sklenili so enoglasno naslednjo resolucijo: »Na VIII. občnem zboru Slov. polit. društva v Ljutomeru zbrani volilci izrekajo svojemu dosedanemu poslancu dr. Gregorecu popolno zaupanje in zahvalo, ter ga prosijo, naj zopet prevzame naš mandat. Ob enem želijo, da vstopi naš poslanec v jugoslovanski klub.

Potem je nastopil g. dr. Rosina, naš deželni poslanec, ter najprej razložil položaj slovenskih deželnih poslancev v Gradcu, potem pa je bolj obširno govoril o novi volilni postavi za peto kurijo. Ta poduk je bil jako potreben za vse volilce, ker v 5. kuriji bomo volili vsi prvokrat in ta volitev je že razpisana na 12. dan marta.

Volilec g. Mursa je vprašal deželnega poslanca, ali so poslanci dobili dovolj garancij, ker so v deželni zbor vstopili, ter je prednašal nekatere zahteve našega naroda, na katere poslanci ne bi smeli nikoli pozabiti. Ko je g. poslanec to vprašanje povoljno pojasnil, začela se je prav živa debata o različnih potrebah, na katere so volilci opozarjali našega deželnega in državnega poslanca. Kmetje bi radi imeli takšno lovsko postavo, po kateri bi se število zajcev tako zmanjšalo, da ne bi več toliko škode delali, kakor zdaj; drugi bi radi živinsko sol za manjšo ceno, tako tudi galicijo itd. — Tega zanimivega in živahnega zborovanja bodo se gotovo vsi udeleženci radostno spominjali.

Cerkvene zadeve.

Alojzij Vojsk †.

Verni slovenski stariši kaj radi pošiljajo svoje nadepolne otroke v šole, da bi iz njih sina postal »gospod«. V tem se odlikujejo posebno nekateri kraji naše lepe slovenske domovine. Ti kraji so posebno Mursko in Dravsko polje ter čarobne Slov. gorice. Pa ni čudež. Ljudje v teh krajih so bolj premožni in narodno probujeni. K tej probujenosti pripomogle pa so ne malo pogostne primicije, ki se smejo imenovati prave narodne veselice in ognjišča, kjer se ogreva in vnema bogoljubno ljudstvo za sv. vero in narodno reč.

Stariši se spodbujajo dati otroka v šolo, če tudi rajši sami pomanjkanje trpijo in v otroku se zbudi močna želja postati enkrat tudi »gospod«. In v resnici, po širni naši Avstriji, da celo po drugih državah in drugih delih sveta najdemo vrle Slovence v imenitnih službah, svetnih in duhovskih, katerim je zibelka tekla na Slovenskem, posebej še v imenovanih krajih.

Veseli nas vselej slišati o ljubih rojaki, delajočih

med drugimi narodi, da svojemu narodu zvesti ostanejo, z njim delijo veselje in žalost. Tako zvesti sin svojega naroda je bil čast. g. Alojzij Vojsk, duhovnik zagrebske nadškofije, doma iz Bučkovec pri Mali Nedelji, ki je v nedeljo, dne 3. januarja t. l. pri usmiljenih bratih v Kainbachu blizu Gradca v Gospodu zaspal.

Blagi pokojnik je bil leta 1863. porojen v prijazni dolinici pod Malo Nedeljo v Bučkoveh od poštenih kmečkih starišev. Umnega fanteka posljejo stariši na Ptuj. Po četrtem razredu gimnazije podal se je na veliko gimnazijo v Varaždin in od tam po šestem razredu v Zagreb v nadškofov licej. V Zagrebu je zvršil tudi bogoslovne nauke in postal je leta 1887. duhovnik in sv. novo mašo je obhajal avgusta leta 1887. pri Mali Nedelji.

Ves čas svojih bogoslovskih študij v Zagrebu je gojil srčno željo priti v mariborsko bogoslovje in tako enkrat med Slovenci delovati. Vendar ta želja se mu ni izpolnila. Služboval je rajni g. Vojsk ves čas svojega duhovniškega življenja v Medjimurji in to od leta 1887. do 1895. pri Sv. Mariji in v Dobrovi blizu Čakovca. Vnetega, z dušom in telesom Slovana je bolelo najbolj, videti madjarsko nasilstvo nad ubogimi slovanskimi brati med Muro in Dravo.

Leta 1895. je stopil v začasni pokoj. Iskal je potem zdravja v Gleichenbergu, in od tam je pisal meseca julija lanskega leta nekdanjemu svojemu sošolcu, sedaj župniku na spodnjem Štajarskem, da bi rad prišel in se naselil pri njem, da, ker zdravemu ni bilo dano med Slovenci biti, bi vsaj zdaj bolan rad med njimi zdravja iskal. Pa pljučna bolezen je silno neusmiljena — proti jeseni naglo dela, da človeka prej zdela. Tako je bilo tudi z g. Vojskom. Moral je septembra l. l. v Gradec k usmiljenim bratom, in ti so ga poslali v Kainbach, kjer je čakal, da ga neizprosna smrt reši teške butare neozdravljive bolezni. Umrli je zjutraj v nedeljo, dne 3. jan., a pogreb, katerega se je udeležilo veliko število v Gradcu bivajočih Slovencev, vršil se je v torek, dne 5. jan. ob 9. uri. Naj v miru počiva! Kamenski.

Gospodarske stvari.

Važnost sadnega mlina po zimi.

Skoraj vsi boljši gospodarji imajo dandanes mline za sadje mleti. V resnici je ta hvale vredna naprava velike važnosti, ako se pomisli, koliko se s tem prihrani nepotrebnega dela, in da se sadje, tako zmlet, bolje da iztiskati, kakor pa sicer nepravilno stolčeno.

Vendar pa se rabijo ti mlinci le par mesecev in ves drugi čas nerabljeni stojijo v kaki shrambi, včasih tudi po več let, ako sadje ne rodi. Nikakor bi ne bilo napačno, ako bi gospodarji take mline rabili tudi po zimi.

Znano je, da povsod drv za kurjavo primanjkuje, a tudi premog se na deželi ne dá tako lahko dobiti. In koliko je treba kurjave skozi celo zimo, da se kuha repa, krompir in korenje za klajo svinjam! Vkljub temu pa se dostikrat vse to premalo kuhano zmečkati ne dá, in svinja, dobro rejena, je to-li izbirljiva, da vsak malo večji košček popusti in vsi ti ostanki pridejo navadno pod nič.

Pomena je že vredno, da na tak način klaja ni popolnoma porabljena in tem bolj pomenljivo je, da se za kuhanje celih korenstev veliko več drv porabi. Nekateri sekajo repo pred kuhanjem s sekalom, toda vse bolj na drobno in hitreje se dá zmleti s sadnim mlinom in se tudi veliko hitreje in bolje dá skuhati tako, da svinja nobenih izbirkov ne more delati. V. H.